

"...

I- İPTAL VE YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMLERİNİN GEREKÇESİ

Dava dilekçesinin gerekçe bölümü şöyledir:

'III. GEREKÇE

1) 21.02.2007 Tarih ve 5582 Sayılı Konut Finansmanı Sistemine İlişkin Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 10 uncu Maddesinin Değiştirdiği 2499 Sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 22 nci Maddesinin Birinci Fıkrasının (r) Bendinin Anayasaya Aykırılığı

28.07.1981 tarih ve 2499 sayılı Kanunun 22 nci maddesinde Sermaye Piyasası Kurulunun görev ve yetkileri belirlenmiştir. Bu maddenin 21.02.2007 Tarih ve 5582 Sayılı Konut Finansmanı Sistemine İlişkin Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 10 uncu maddesi ile değiştirilen ve iptali istenen (r) bendi hükmü ile; gayrimenkullerin değerlemesini yapabilecek değerlendirme kurumlarından sermaye piyasasında değerlendirme faaliyetinde bulunacaklara ilişkin şartları belirlemek ve bu şartlara uyan değerlendirme kurumlarını listeler halinde ilan etmek, Sermaye Piyasası Kanununun 38/A maddesi birinci fıkrasında tanımlanan konut finansmanından kaynaklanan alacakların takibinde ve konut finansmanı kuruluşları tarafından tüketicilere kaynaklandırılması aşamasında değerlendirme yapacak kişi ve kurumlara ilişkin şartları belirlemek ve bu şartlara uyan kişi ve kurumları listeler halinde ilan etmek yetkisi Sermaye Piyasası Kuruluna verilmiştir.

Yasada temel esaslar gösterilmeden, değerlendirme yapacak kişi ve kurumlara ilişkin olarak şartları belirleme yetkisi, idareye (yürütmeye) bırakılmıştır.

Halbuki, Anayasanın gösterdiği ayırık haller dışında, yürütmenin asli düzenleme yetkisi yoktur; yürütme Anayasaya ve kanunlara uygun olarak kullanılacak ve yerine getirilecek bir yetki ve görevdir. Anayasanın 8 inci maddesinde ifade edilmiş olan bu ilke, yürütmenin ancak kanun ile asli olarak düzenlenmiş bir alanda düzenleme yetkisi kullanabileceğini açıkça ortaya koymaktadır. Anayasanın 7 nci maddesine göre ise, asli düzenleme yetkisi, TBMM'nindir ve devredilemez. Devredildiği takdirde Anayasanın 7 nci ve 8 inci maddelerine aykırı düşer ve devredilen yetki kaynağını Anayasadan almadığı için, düzenleme Anayasanın 6 ncı maddesine de aykırı bir nitelik taşır.

Anayasa Mahkemesinin 29.11.2005 tarih ve E.2005/6, K.2005/93 sayılı Kararında, 'Anayasanın 7 nci maddesinde, 'Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisi'nindir. Bu yetki devredilemez' denilmektedir. Buna göre, yasa koyucunun temel ilkeleri koymadan, çerçeveyi çizmeden yürütmeye yetki vermemesi, sınırsız, belirsiz bir alanı, yönetimin düzenlemesine bırakmaması gerekir. Yasa ile yetkilendirme Anayasanın öngördüğü biçimde yasa ile düzenleme anlamına gelmez. Yasa koyucu, gerektiğinde sınırlarını belirlemek koşuluyla bazı konuların düzenlenmesini idareye bırakabilir. Bu bağlamda, sık sık değişik önlemler alınmasına veya bunların kaldırılmasına gerek görülen ekonomik, teknik veya benzeri alanlarda temel kurallar saptandıktan sonra ayrıntıların düzenlenmesinin idareye verilmesi, yasama yetkisinin devri olarak nitelendirilemez.

Ancak, iptali istenilen bentlerle Maliye Bakanı'na çerçevesi çizilmemiş, esasları belirlenmemiş bir alanda hiçbir sınırlamaya bağlı olmaksızın geniş yetkiler tanınarak yasama yetkisinin devrine yol açılmıştır.

Bu nedenlerle, dava konusu kurallar Anayasanın 7 nci maddesine aykırıdır. İptali gerekir.' denilerek, bu durum açıkça ortaya konulmuştur. Bu nedenle iptali istenen düzenleme de Anayasanın 6 ncı, 7 nci ve 8 inci maddelerine aykırıdır.

Diğer taraftan, bir yasa kuralının Anayasanın herhangi bir kuralına aykırılığının tespiti onun hukuk devleti, Anayasanın üstünlüğü ve bağlayıcılığı ilkeleriyle çelişmesine yol açacak ve dolayısı ile Anayasanın 2 nci maddesinin yanısıra, 11 inci maddesine de aykırılığı sonucunu doğuracaktır (Anayasa Mahkemesinin 03.06.1988 tarih ve E.1987/28, K.1988/16 sayılı kararı, AMKD., sa. 24, shf. 225).

Açıklanan nedenlerle, 21.02.2007 Tarih ve 5582 Sayılı Konut Finansmanı Sistemine İlişkin Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin değiştirdiği 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (r) bendi, Anayasanın 2 nci, 6 ncı, 7 nci, 8 inci ve 11 inci maddelerine aykırı olup, iptali gerekir.

2) 21.02.2007 Tarih ve 5582 Sayılı Konut Finansmanı Sistemine İlişkin Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 15 inci Maddesinin 2499 Sayılı Sermaye Piyasası Kanuna Eklediği 40/D Maddesinin Birinci Fıkrasının İlk Cümlesinin Anayasaya Aykırılığı

İptali istenen bu kural ile; gayrimenkul değerlendirme uzmanlığı lisansına sahip olanların üye olmalarını zorunlu kılan, tüzel kişiliği haiz kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olan Türkiye Değerleme Uzmanları Birliğinin kurulması öngörülmüş, ancak 5582 sayılı Yasa'da bu kuruluşun yapılanmasına, karar ve yönetim organlarına ilişkin hiçbir düzenlemeye yer verilmemiş ve aşağıda (3) numaralı başlık altında iptali istenen 20 nci maddesinin 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanuna Eklediği Geçici Madde 10'un birinci fıkrasının ilk cümlesinde Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği Statüsünün bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren azami iki yıl içinde yürürlüğe konulacağı belirtilerek Birliğin yapılanması tümüyle idareye (yürütmeye) bırakılmıştır.

Anayasanın 135 inci maddesinin birinci fıkrasında, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşları; 'belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakı korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzelkişilikleri' şeklinde tanımlanmıştır.

Bu hükme göre, meslek kuruluşları, sadece yasayla kurulur ve kamu kurumu niteliğindedir.

Bir teşkilatın kanunla kurulması demek, yapılanmasının, görev ve yetkilerinin, karar ve yönetim organlarının kanunla düzenlenmesi demektir. 5582 sayılı Yasa'da Türkiye Değerleme Uzmanları Birliğinin sadece görev ve yetkileri düzenlenmiş, açıklanan diğer hususlar yani Birliğin Statüsü'nün belirlenmesi yürütmeye bırakılmıştır. Böyle bir düzenlemenin, Anayasanın 135 inci maddesine açıkça aykırı düştüğü kuşkusuzdur.

Anayasa Mahkemesinin 20.11.2003 tarih ve E.2002/32, K.2003/100 sayılı kararında,'Yasayla düzenleme ilkesi, düzenlenen konudan yalnız kavram, ad ve kurum olarak söz edilmesi değil, bunların yasa metninde kurallaştırılmasıdır. Kurallaştırma ise, düzenlenen alanda temel ilkelerin konulmasını ve çerçevenin çizilmiş olmasını ifade eder. Ancak bu koşulla uzmanlık ve teknik konulara ilişkin ayrıntıların belirlenmesi yürütme organının takdirine bırakılabilir.

Anayasada yasayla düzenlenmesi öngörülen konularda, yürütme organına genel ve sınırları belirsiz bir düzenleme yetkisinin verilmesi olanaklı değildir.

Yürütmenin düzenleme yetkisi, sınırlı, tamamlayıcı ve bağımlı bir yetkidir. Bu nedenle Anayasada öngörülen ayrık durumlar dışında, yasalarla düzenlenmemiş bir alanda, yasa ile yürütmeye genel nitelikte kural koyma yetkisi verilemez.

Yürütme organına düzenleme yetkisi veren bir yasa kuralının Anayasanın 7 nci maddesine uygun olabilmesi için temel ilkeleri koyması çerçeveyi çizmesi, sınırsız, belirsiz, geniş bir alanı yürütmenin düzenlemesine bırakmaması gerekir.' denilmiştir. 5582 sayılı Yasa'da Türkiye Değerleme Uzmanları Birliğinin statüsünün temel ilkeleri konulup, çerçevesi çizilmediğinden iptali istenen kural bu yönden de, Anayasanın 6 ncı, 7 nci ve 8 inci maddeleri ile bağdaşmamaktadır.

Çünkü bu kuralla yukarıda belirtildiği gibi Anayasanın 8 inci maddesine ve 7 nci maddesine rağmen yürütmeye asli düzenleme yetkisi verilmiştir. Bu yetki kaynağını Anayasadan almadığı için Anayasanın 6 ncı maddesine de aykırıdır.

Diğer taraftan, bir yasa kuralının Anayasanın herhangi bir kuralına aykırılığının tespiti onun hukuk devleti, Anayasanın üstünlüğü ve bağlayıcılığı ilkeleriyle çelişmesine yol açacak ve dolayısı ile Anayasanın 2 nci maddesinin yanısıra, 11 inci maddesine de aykırılığı sonucunu doğuracaktır (Anayasa Mahkemesinin 03.06.1988 tarih ve E.1987/28, K.1988/16 sayılı kararı, AMKD., sa. 24, shf. 225).

Açıklanan nedenlerle, 21.02.2007 Tarih ve 5582 Sayılı Konut Finansmanı Sistemine İlişkin Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 15 inci maddesinin 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanuna eklediği 40/D maddesinin birinci fıkrasının ilk cümlesi, Anayasanın 2 nci, 6 ncı, 7 nci, 8 inci, 11 inci ve 135 inci maddelerine aykırı olup, iptali gerekir.

3) 21.02.2007 Tarih ve 5582 Sayılı Konut Finansmanı Sistemine İlişkin Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 20 nci Maddesinin 2499 Sayılı Sermaye Piyasası Kanuna Eklediği Geçici Madde 10'un Birinci Fıkrasının İlk Cümlesinin Anayasaya Aykırılığı

5582 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanuna Eklediği Geçici Madde 10'un birinci fıkrasının iptali istenen ilk cümlesinde, Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği Statüsünün bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren azami iki yıl içinde yürürlüğe konulacağı belirtilerek Birliğin yapılanması tümüyle idareye (yürütmeye) bırakılmıştır.

Bu kuralın da, yukarıda (2) numaralı başlık altında belirtilen nedenlerle, Anayasanın 2 nci, 6 ncı, 7 nci, 8 inci, 11 inci ve 135 inci maddelerine aykırı olduğundan iptali gerekmektedir.

IV. YÜRÜRLÜĞÜ DURDURMA İSTEMİNİN GEREKÇESİ

İptali istenen kurallar ile yürütmeye Anayasaya aykırı olarak genel, sınırsız, esasları ve çerçevesi belirsiz şekilde düzenleme yetkisi verildiğinden bu kuralların uygulanması halinde sonradan giderilmesi güç ya da olanaksız durum ve zararlar doğabileceği açıktır. Çünkü oluşturulan kamu kurumu Anayasaya aykırı bir nitelik taşıyacak, yetkilerini kullanarak yaptığı işlemlerin hukuki geçerliliği tartışmaya açılacaktır. Bundan ise hem Devletin hem de kişilerin zarar göreceği, hukuka güven duygusunun zedeleneyeceği ortadadır.

Diğer taraftan, Anayasal düzenin en kısa sürede hukuka aykırı kurallardan arındırılması, hukuk devleti sayılmanın gereğidir. Anayasaya aykırılığın sürdürülmesinin, bir hukuk devletinde subjektif yararların üstünde, özenle korunması gereken hukukun üstünlüğü ilkesini de zedeleyeceği kuşkusuzdur. Hukukun üstünlüğü ve hukuk güvenliği ilkelerinin sağlanmadığı bir düzende, kişi hak ve özgürlükleri güvence altında sayılamayacağından, söz konusu ilkelerin zedelenmesinin hukuk devleti yönünden giderilmesi olanaksız durum ve zararlara yol açacağına duraksama bulunmamaktadır.

Bu zarar ve durumların doğmasını önlemek amacıyla, iptali istenen hükümlerin iptal davası sonuçlanıncaya kadar yürürlüğünün de durdurulması istenerek Anayasa Mahkemesine dava açılmıştır.

V. SONUÇ VE İSTEM

Yukarıda açıklanan gerekçelerle 21.02.2007 Tarih ve 5582 Sayılı Konut Finansmanı Sistemine İlişkin Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun;

1) 10 uncu maddesinin değiştirdiği 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (r) bendi, Anayasanın 2 nci, 6 ncı, 7 nci, 8 inci ve 11 inci maddelerine aykırı olduğundan,

2) 15 inci maddesinin 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanuna eklediği 40/D maddesinin birinci fıkrasının ilk cümlesi, Anayasanın 2 nci, 6 ncı, 7 nci, 8 inci, 11 inci ve 135 inci maddelerine aykırı olduğundan,

3) 20 nci Maddesinin 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanuna Eklediği Geçici Madde 10'un birinci fıkrasının ilk cümlesi, Anayasanın 2 nci, 6 ncı, 7 nci, 8 inci, 11 inci ve 135 inci maddelerine aykırı olduğundan,

İptallerine ve iptal davası sonuçlanıncaya kadar yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesine ilişkin istemimizi saygı ile arz ederiz."